

KANSALLINEN
KOULUTUKSEN
ARVIOINTIKESKUS

Korkeakouluopiskelijoille suunnatun kyselyn tuloksia ja yritysyhteistyön hyviä käytänteitä

Yrittäjyys ja innovaatiotoiminta korkeakouluissa ja
ammattillisessa koulutuksessa (Yrtti-arviointi)

Raisa Hievanen, Mira Huusko ja Anni Tuurnas,
Kansallinen koulutuksen arviointikeskus (Karvi)

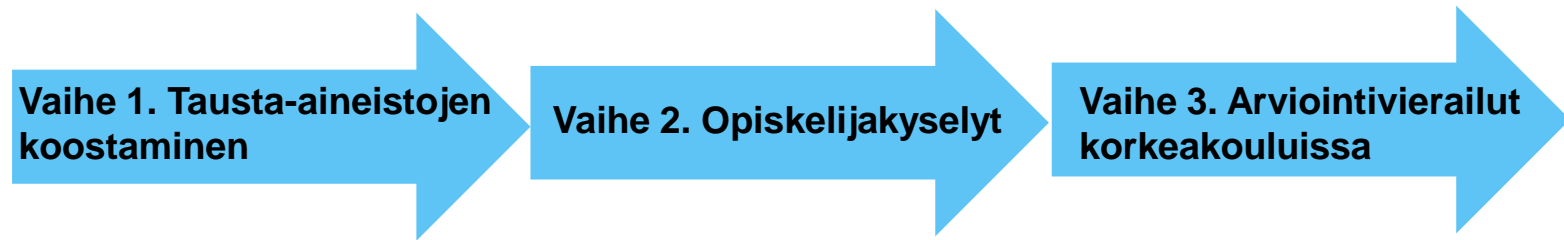
Y-foorumi 4.5.2018 Tampereella

Johdantoa yrittäjyyden arviointiin korkeakoulukontekstissa

Yritti-arviointi tuottaa tietoa yrittäjyyttä ja innovaatiotoimintaa toimintakulttuurin tasolla edistävistä ja estävistä tekijöistä ammatillisessa koulutuksessa ja korkeakouluissa.

Lisäksi arvioinnissa luodaan keskustelumahdollisuuksia eri toimijatasojen ja toimijoiden välillä. Yhdessä yrittämään -tilaisuudet viidellä paikkakunnalla antoivat arvokasta tietoa mm. yritysysteistyön hyvistä käytänteistä.

Arvioinnin vaiheet

Käsitteiden määrittelyä

- **Yrittäjyydellä** tarkoitetaan yritystoimintaa ja siihen liittyviä konkreettisia toimia.
- **Yrittäjämäisellä toimintatavalla** tarkoitetaan yrittäjämäistä asennetta, yrittäjyyteen liittyviä kykyjä sekä ominaisuuksia, kuten luovuutta, oma-aloitteisuutta, sinnikkyyttä ja vastuunottokykyä. Yrittäjämäinen toimintapa sisältää taitoja ja valmiuksia, joita tarvitaan yritystoiminnan lisäksi muillakin elämänalueilla.
- **Yrittäjämäinen toimintakulttuuri** koostuu korkeakoulun arvoista, toimintatavoista ja vuorovaikutuksesta sisäisten sekä ulkoisten sidosryhmien kanssa. Näiden tekijöiden kautta kehitetään, tuetaan ja ylläpidetään yrittäjämäistä toimintatapaa.
- **Yrittäjyysopinnoilla** tarkoitetaan yrittäjyyteen liittyviä opintokokonaisuuksia ja toteutusmuotoja, kuten yksittäisiä kursseja tai laajempia kokonaisuuksia, pää- tai sivuainekokonaisuuksia, mahdollisuutta suorittaa tutkinto yrittäjyyspainotteisesti sekä yrittäjyys- tai innovaatioprojekteja ja -hankkeita.

Opiskelijakyselyn tuloksia

KANSALLINEN
KOULUTUKSEN
ARVIOINTIKESKUS

YRTTI

Opiskelijakyselyn toteutus ja vastaajat

- Opiskelijakysely toteutettiin syksyllä 2017.
- Kyselyn kohderyhmänä kaikki korkeakoulujen perustutkinto-opiskelijat.
- Vastaajia oli yhteensä 2460 (YO 996/AMK 1464) yhteensä 38 korkeakoulusta.
- Suurimmalla osalla vastaajista oli perheenjäseniä, lähisukulaisia tai ystäviä, jotka toimivat tai ovat toimineet yrittäjinä.
- 80 % prosenttia vastaajista ilmoitti korkeakoulun tarjoavan yrittäjyyteen tai innovaatioihin liittyviä opintoja.
- Kaikista vastaajista 40 % oli suorittanut näitä opintoja nykyisen tutkintonsa aikana.

Opiskelijakyselyn tuloksia tiivistetysti

- Yrittäjyys kiinnostaa korkeakouluopiskelijoita.
- Yrittäjyysominaisuuksia koetaan opittavan yrittäjyysopintojen aikana.
- Erilaisia toteutusmuotoja hyödynnetään opetuksessa runsaasti.
- Yritysyhteistyöllä myönteisiä vaikutuksia oppimiseen.
- Henkilökunta tukee yrittäjämäistä toimintakulttuuria.

Yritysyhteistyön hyviä käytänteitä

KANSALLINEN
KOULUTUKSEN
ARVIOINTIKESKUS

Yhdessä yrittämään –tilaisuudet ja korkeakoulujen arviointivierailut

- Arene, Unifi, Suomen yrittäjät ja Karvi järjestivät viisi alueellista Yhdessä yrittämään –tilaisuutta viidellä paikkakunnalla (Jyväskylä, Vaasa, Joensuu, Espoo ja Oulu) keväällä 2018
  - Tilaisuuksiin kutsuttiin alueen korkeakoulujen, ammatillisten oppilaitosten ja yritysten edustajia.
  - Osallistuneita oli 25-60 henkilöä/tilaisuus (yhteensä ilmoittautuneita 235 henkilöä).
- Työpajojen keskusteluaiheina olivat
  - yritysysteistyön hyvät käytännöt
  - opiskelijoiden ja vastavalmistuneiden työelämävalmiudet
  - miten yritysysteistyöllä voidaan kehittää alueen vetovoimaa ja kilpailukykyä

Henkilökohtaiset kontaktit vs. kumppanuussopimukset

- Olemassa olevien ja mahdollisten yhteistyömuotojen sekä yhteistyökumppaneiden tehokas tunnistaminen tärkeää.
- Korkeakoulun yritys yhteistyö perustuu henkilökohtaisiin kontakteihin ja/tai korkeakoulun kumppanuuteen.
  - Tehdyt (avain)kumppanuussopimukset, säännölliset yhteydenotot, niiden toistot ja yhteistyöstä muistuttamiset, vierailukäynnit.
- Yritys yhteistyölle pitäisi asettaa selkeät tavoitteet (esim. tavoiteltujen kontaktien määrä/kk) ja sitoutua toteuttamaan sitä.

Yritysyhteistyön monipuoliset muodot

- Korkeakoulujen yritysysteistyö on monitasoista ja -äänistä ja se suuntautuu kaikkiin perustoimintoihin sekä osaamisen siirtoon ja kehittämiseen
  - Opetus, tutkimus/TKI-toiminta, yvv, strategian toteuttaminen
- Perinteiset yhteistyön muodot
  - Harjoittelupaikat, työssäoppiminen, kesätyöntekijöiden palkkaaminen, yrittäjien pitämät luennot, hankeyhteistyö, lopputyöt/projektityöt
- Tilojen ja laboratorioden yhteiskäyttö
  - Yritysten ja korkeakoulun yhteiset konehallit, (koulutus)laboratoriot, esim. EnergyLab Vaasassa
  - Korkeakoulun tilat myös yritysten käyttöön: ns. kulkukorttiyrittäjäyys, työskentelytiloja yrityksille

Yritysyhteistyön pitää olla molemminpuolista ja helppo löytää

- Yhteistyön pitää olla molemminpuolista
  - Sekä yritysten että korkeakoulujen pitää kokea hyötyvänsä yhteistyöstä (win-win – tilanne)
  - Yritysten pitää olla tietoisia, että he voivat olla myös itse korkeakouluihin yhteyksissä
- Yhteistyön pitää olla helposti saavutettavissa
  - ns. yhden luukun periaate yrityksen kannalta: yritysten pitää löytää korkeakoulujen oikeat toimijat helposti
    - <http://korkeakoulukumppani.fi/>
    - <https://www.samk.fi/tyoelama-ja-tutkimus/loyda-tekija/>
    - <http://www.lapinamk.fi/fi/Tyoelamalle/Palvelut>
- Korkeakoulun pitää markkinoida toimintojaan
  - opiskelijat voivat olla yhteyksissä firmoihin, ns. firmatiimi <https://www.lut.fi/firmatiimi>
  - alueen korkeakoulut voivat yhdessä pitää firmakiertueen: yritykset eivät välttämättä tiedä, mikä korkeakoulu osaa vastata tarpeisiin parhaiten

Yritysyhteistyö opetuksessa ja sen suunnittelussa

- OPSien suunnittelu yrityksiä ja muita sidosryhmiä kuunnellen
  - Yritykset mukana suunnittelussa
  - Myös strateginen taso: strategiassa mukana työelämäyhteistyö ja ops:ssa aluevaikuttavuus
- Yritysvierailut ja yrittäjävierailut osana opetusta
  - Syvennetään tai konkretisoidaan teoriaopetusta
- Alumnien hyödyntäminen: luennot, uratarinat, varainhankinta, giving back -ajattelutapa

Yrityksille suunnatut toiminnot

- Käänteinen mentorointi: nuoret sparraavat yrittäjiä
  - Yrittäjät oppivat digitalisaatiosta, nuorten kulutustottumuksista jne.
- Innovaatioviikko/innovaatiotyöpajat/hackatonit: opiskelijat ratkovat tietyn määrätyn ajan yritysten toimeksiantoja tai innovoivat ratkaisuja tai kehittämisehdotuksia
- Täydennyskoulutus yrityksille
  - Täsmäkoulutus, räätälöidyt koulutukset
  - Kevytkurssit yrittäjien tarpeisiin
  - Osaamiskartoitukset, osaamisen muutoksen ennakoinnit, muuntokoulutukset
- Sukupolvenvaihdos, ns. Re-Start-Up
  - Mentorointitoiminta yrittäjille ja toiminnan jatkajille
  - Potentiaaliset jatkajat/yritys myyntikuntoon
- Innovaatiosetelin parempi hyödyntäminen ja palveluiden paketointi:
<https://www.businessfinland.fi/suomalaisille-asiakkaille/palvelut/rahoitus/pk-ja-midcap-yritys/innovaatioseteli/>

Pohdittavaksi

- Miten henkilökohtaisista kontakteista saisi rakennettua korkeakoulun kumppanuuksia? Tarvitseeko saada vai riittääkö kahdenkeskiset suhteet?
- Miten opiskelijat saataisiin paremmin kehittämään ja ennakoimaan yritysten osaamista? Saisiko harjoittelu- tai lopputyöpaikoista muodostettua pidempiaikaisia kumppanuuksia korkeakouluille?
- Miten yrityksiä voisi paremmin rohkaista ottamaan korkeakouluun yhteyttä?

Lisätietoa

- Yrtti-arvioinnin hankekuvaus: <https://karvi.fi/event/yrittajyys-ja-innovaatiotoiminta-amatillisessa-koulutuksessa-ja-korkeakouluissa-yrtti-hanke/>
- Korkeakouluihin suunnatun opiskelijakyselyn tulokset: https://karvi.fi/app/uploads/2018/04/YRTTI_Väliraportti_KK.pdf
- Yrtti-arviointi valmistuu vuoden 2018 lopussa.

Yhteyshenkilöt

Arviointisuunnittelija Raisa Hievanen
raisa.hievanen@karvi.fi / +358 29 533 5542

Arviointiasiantuntija Mira Huusko
mira.huusko@karvi.fi / +358 29 533 5565

KANSALLINEN
KOULUTUKSEN
ARVIOINTIKESKUS

YRTTI